

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 29. S. Alexandri Epistola prima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Duobus habitis colloquiis, nihil actum, Sæculum IV.
quod ad concordiam reducendam face- A. C. 321.
ret, tandem S. Episcopus videns hunc ^{Ruf. I. c. 1.}
errorem Alexandria in alias urbes dima- ^{Soz. I. c. 15.}
nare Concilium congregavit, in quo una-
nimiter Presbyter Arius, Diaconi Achil-
lus, Euzoius, Aithales, Lucius, Sarma-
tus, Julius, Menas, alter Arius, & Hella-
dius, nempe Diaconi novem, excommu-
nicati sunt. Hoc factum circa annum Ath. or. I.
320. Scripsit epistolam Synodalem ad ^{in Ar. p.}
omnes Episcopos, Doctrinæ Apostolicæ ^{305.}
Defensores, atque inter alios ad Philogo-
num Antiochenum, Eustathium Bereen-
sem, ad Episcopum Byzantium, seu is ^{Theod. I. I.}
fuerit Metrophanes, adhuc in vivis, seu ^{c. 3.}
Alexander. Epistolam Alexandri Alexan-
drini ad Byzantium habemus, in qua su-
per hac materia loquitur in hunc modum:

§. XXIX.

S. Alexandri Epistola prima.

*Arius, & Achillas nuper in Ecclesiæ rui-
nam conjurarunt. Quotidie diu, no-
etique concurrunt, calumniis calumnias
contra JESUM Christum, & me ad-
jiciunt. Sanctam Doctrinam Aposto-
licam reprobat, Salvatoris nostri Divi-
nitatem negant, Judæis nibilo meliores.
Nullam diem sine seditionibus, & persecu-
tionibus transigimus. Mulieres pervica-*

Sæculum IV. ces seduxerunt, quarum potentia adjut
A. C. 321. ad tribunalia nos trahunt. Hujus factio
nис pueræ insolenter per urbis compita
discurrunt, maximo Christianæ modestia
& Disciplinæ detrimento. Subjungit
ad plures Episcopos scripserunt, unio
nis, & pacis petendæ obtentu, re ipsa u
longa responsa ab iis obtineant, quæ suis
Sectatoribus prælegant, & in errore con
firment. Hos deinde a quibusdam con
tra canonem Apostolicum ad communio

Can. apost. nem fuisse receptos queritur; Quippe

6. antiqua regula, a nullo Episcopo recip
debere, qui ab uno fuissent communio
ne privati, inter canones Apostolis attri
butos legitur.

Tum perversam eorum Doctrinam i
hunc modum refert: Dicunt, tempus fu
isse, in quo Filius Dei non erat, sed fo
cium, postquam aliquando non fuisset, &
factum fuisse tali natura, quali omnes ho
mines essent. Dicunt enim, Deum omni
ex nihilo creasse, & omnibus creatis Fi
lium Dei accensent, quo posito, sequitur
esse mutabilem, virtutis capacem, & vitium
abnoxium. Etiam nos, dicunt hi nefarii
possimus Dei Filii fieri, sicut ipse, qui
scriptum est: genui filios, & educavi eos.
Et si ipsis objiciantur verba sequentia:
ipsi autem spreviverunt me; tanta sunt im
pudentia, ut respondere audeant; prævi
disse Deum, hunc Filium nunquam man
data

Isa. 1. 2.

Sec. 70.

data sua transgressurum, & hinc istum Sæculum IV.
ante alios elegisse, natura sua nihil haben- A. C. 321.

tem, quo ab aliis Filiis distingueretur.

Quippe nemo, inquiunt: natura Filius
Dei est, aut proprie Filius dici potest, sed
iste natura mutabilis est, & ideo solum
electus, quia tanto virium annisu in vir-
tutem incubuit, ut naturam bonam a Deo
acceptam non corruperit; ita ut si Pau-
lus, aut Petrus eundem conatum adhibuis-
sent, eorum filiatio nihil ab ejus filiatio-
ne differret. In hunc sensum detorquent
illa verba psalmi: Dilexisti justitiam, & Psalm. 44.
odisti iniquitatem, ideo unxit te Deus, 8.
Dominus Deus tuus oleo lætitiae præ con-
fortibus tuis.

Postquam hoc modo Arii Blasphemias *Io. I. 18.*
exposuit, Doctrinam Ecclesiæ explicat, &
primo in illis S. Joannis verbis fundat:
Filius unicus, qui est in sinu Patris; ut
ostendat esse inseparabiles. Atque ut
probet Filium non esse de numero Crea-
turarum ex nihilo productarum, exami-
nat illa verba: *In Principio erat Verbum, Joan. I. 1.*
& cætera. Si omnia, inquit: per ipsum
facta sunt, quomodo ille, qui omnibus crea-
turis esse dedit, potest aliquando non fuisse?
quippe nulla ratione concipi potest, opifi-
cem ejusdem cum opere suo esse naturæ.
Maxime sibi opposita sunt, & a se remo-
tissima, *in Principio fuisse, & Principium*
babuisse, cum nulla distantia inter Patrem,

Sæculum IV. & Filium dispiciatur, nequidem sola ratione concipienda. Hinc S. Joannes, cum A. C. 321 sciret, quod Verbum Deus semper fuisse, sed modo intellectui humano incomprehensibili, noluit de ejus Generatione, & Productione loqui, non ausus iisdem vocibus uti, quibus tam Creatorem, quam creaturam nominaret; non ideo, quod Verbum non sit genitum, nam solus Pater non est genitus, sed quia productio ineffabilis unigeniti Filii Dei Evangelistarum, & fortetiam Angelorum captum excedit. Ceterum Filium ex nihilo productum, & banc productionem fuisse temporalem dicere, insaniam est. Quippe si dicatur aliquando non fuisse, istud non esse ad aliquid temporis, vel sæculi spatium referri debet, si autem verum est, omnia per ipsum facta fuisse, manifestum quoque est, omne tempus, & omne spatium ipsius opus esse, quomodo ergo absurdum non sit dicere, aliquid tempus fuisse, quo ille non fuit, qui omne tempus condidit, hoc est, causam suo effectu esse posteriorem.

Huc illa S. Pauli verba applicat, Fi. Coloss. I. 15. Ium natum esse ante omnem creaturam, Heb. I. 2. a Deo constitutum omnium hæredem, & Coloss. I. 16. per ipsum fecisse etiam Sæcula. Et iterum: omnia per ipsum creata sunt in cœlo, & in terra, visibilia, & invisibilia, Principatus, Potestates, & reliqua. Pater ergo semper est Pater, quia Filius semper cum ipso

ipso existit; impius sit, qui dicat, Sapien-Sæculum IV.
 tiam Dei, aut Potentiam suam non semper A. C. 321.
 fuisse, & Verbum ejus aliquando fuisse S. Alexandri
 imperfectum, aut æternitatem aliarum Epistola.
 Notionum neget, quæ Patrem, & Filium
 necessario distinguunt. Filiatio Salvato-
 ris nihil commune habet cum filiatione
 aliorum, illa Naturæ Divinæ Patris con-
 formis est, Filiumque super omnes alios
 infinite elevat, qui per ipsum Filii adopti-
 vi facti sunt.

Filius Dei immutabilis naturæ est,
 cum sit perfectus, & nullo indigeat;
 alii mutationi subjecti sunt tam in bo-
 num, quam in malum, & ejus auxilio in-
 digent; quomodo enim Dei Sapientia
 crescere possit? aut quid ipsa veritas dis-
 cere? quid possit addi ipsi vitæ, aut ve-
 ræ luci? multo magis vero Naturæ Di-
 vinæ repugnat, ut Sapientia ejus possit
 stultescere, aut Potentia infirmari, ut ra-
 tio infinita deficiat, aut lux vera tene-
 bris misceatur? Qui creaturæ ejus sunt
 homines, & Angeli, accepta Benedictio-
 ne, in exercitio virtutum, & observatio-
 ne mandatorum crescere jussi sunt, &
 peccata devitare. Ideo Dominus noster
 JESUS Christus, cum sit natura Filius Pa- Rom. 8. 15.
 tris, ab omnibus adoratur, alii vero re-
 jecto servitutis Spiritu, per progressum
 in bonis operibus Spiritum Adoptionis
 accipiunt, & per Gratiam Filii adoptivi

G 5 eva-

Sæculum IV. evadunt. S. Paulus declarat filiationem
A. C. 321. Filii Dei veram, propriam, naturalem,

Rom. 8. 32. excellentem, dum de Deo dicit: Proprio

Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum. Vocat eum proprium Dei Filium, ut eum a nobis discernat, qui filii quidem, sed non proprii, nec natura sumus. Etiam illum Evan-

Matth. 3. 17. gelii locum affert: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complaceo; & illa

Psal. 2. 7. ex Psalmis: Dixit Dominus ad me: Tu es Filius meus, ego hodie ex sinu meo ante auroram genui te. Ex his probat Alexander, Filium Dei esse vere, & natura talem.

§. XXX.

Epistolæ Pars altera.

Sanctus Alexander prosequitur in hunc modum: *Plura oīitto, quæ afferim possem, charissimi fratres! ne prolixitate fatigem viros Doctores, eadem me cum sentientes.* Ex isto, aliisque locis apparet, ipsum ad plures Episcopos orationem dirigere, & hinc Epistolam fuisse circularem conjicere licet. Et rursus: *Ab ipso Deo scientiam accepistis, & banc Doctrinam novam non ignoratis, similem esse Doctrinæ Ebionis, & Artemæ, atque Pauli Samosateni errorum imitari, qui auctoritate Concilii,* &